

Studieplan for Bachelorstudium i revisjon (2009–2012)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 180

Studiets varighet: 3 år

Undervisningsspråk: Norsk

Stuedsted: Halden

Kontakt

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Innholdsfortegnelse

- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Hva lærer du?

Grad/tittel ved bestått studium

Fullført og bestått studium gir graden "*Bachelor i revisjonsfag*".

Opptak

Opptakskravet er generell studiekompetanse eller realkompetanse, i henhold til høgskolens opptaksforskrift.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Bachelorstudiet i revisjon bygger på rammeplanen for treårig revisorutdanning, godkjent av Undervisnings- og forskningsdepartementet 25.06.2003 og fastsatt av Nasjonalt råd for økonomisk-administrativ utdanning (NRØA). Rammeplanen skal sikre et tilstrekkelig høyt faglig nivå og en nasjonal likeverdig revisjonsfaglig utdanning som tilfredsstillende de faglige kravene for å oppnå bevilgning som registrert revisor. Dette skal også gjøre det lettere å fortsette studier, bl. a. mastergradsstudier ved andre høyskoler og universiteter i inn- og utlandet.

De to første studieårene i det treårige bachelorstudiet i revisjon er i store trekk identiske med høyskolens bachelorstudium i økonomi og administrasjon (jfr. egen studieplan). Det betyr at studenter som ønsker å skifte fra profilering i revisjon til annen profilering i tredje studieåret, kan søke om overgang til bachelorstudium i økonomi og administrasjon. Tilsvarende kan bachelorstudenter i økonomi og administrasjon søke om overgang til bachelorstudium i revisjon.

Et bachelorstudium omfatter normalt 180 studiepoeng, fordelt over seks semestre, hvorav obligatoriske revisjonsemner omfatter 90 studiepoeng. I høyskolens bachelorstudium i revisjon omfatter de grunnleggende obligatoriske hovedemner 100 studiepoeng på grunn av samkjøringen med bachelorstudiet i økonomi og administrasjon. Dermed blir hele studieløpet i revisjon ved HiØ på i alt 190 studiepoeng. De obligatoriske emnene tas i løpet av studiets to første år (1. til 4. semester) mens hoveddelen av de såkalte revisjonsemnene tas i tredje studieår (5. og 6. semester).

Hovedemner

Fagområde	Emne	Studiepoeng
Bedriftsøkonomisk analyse	Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT	10
	Finansregnskap	10
	Budsjettering og driftsregnskap	10
	Finansiering og investering	10
Administrasjonsfag	Organisasjonsteori	10
	Markedsføring og foretaksstrategi	10
Samfunnsøkonomi	Makroøkonomi	10
	Mikroøkonomi	10
Metode	Metodekurs 1: Grunnleggende matematikk og statistikk	10
	Metodekurs 2: Samfunnsvitenskapelig metode og anvendt statistikk	10
Sum obligatoriske hovedemner		100

Revisjonsemner

Fagområde	Emne	Studiepoeng
Finansregnskap med avslutning, regnskapsteori, regnskapsorganisasjon og systemer	Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon	15
Regnskap og budsjettering i offentlig sektor	Offentlig regnskap og budsjettering	5
Rettslære	Rettslære	15

Skatterett	Skatterett (del 1)	10
	Skatterett (del 2)	10
Revisjonsfag	Revisjon	20
Årsregnskap og god regnskapsskikk	Årsregnskap og god regnskapsskikk	15
Sum revisjonsemner		90

Forberedende kurs i matematikk

Matematikk og statistikk er obligatoriske emner i økonomistudiets metodeundervisning ved alle høyskoler. Fordi studentenes forkunnskaper i matematikk fra videregående skole varierer, tilbys i første semester et forberedende kurs i matematikk. Dette forkurset er obligatorisk for alle som i en inngangstest ikke oppnår et tilstrekkelig antall poeng. Øvrige studenter oppmuntres til frivillig å delta i kurset. I dette forberedende kurset gjennomgås og friskes opp grunnleggende kunnskaper i matematikk fra videregående skole. Emnet avsluttes med en utgangstest som skal være godkjent for å starte med Metodekurs I i annet semester.

Likestillingsaspekt

Økonomistudiene ved HiØ har i lang tid vært utviklet som utdanninger for så vel mannlige som kvinnelige studenter. Derfor er også halvparten av økonomistudentene ved høyskolen i dag kvinner og halvparten er menn. Både ved utvalg av lærebøker, annen faglitteratur og bruk av cases og eksempler blir det lagt vekt på å yte best mulig kvalitet og samtidig å dekke hele spekteret av markedstyper, produkter og beslutningssituasjoner, for på denne måten å praktisere likestilling.

Organisering og læringsformer

Studieprogrammet utformes slik at det tar opp sentrale elementer fra Kvalitetsreformen i høyere utdanning. Dette inkluderer styrket individuell oppfølging av studentene gjennom mer seminarundervisning, individuell veiledning og nye vurderings- og evalueringsformer. Undervisnings- og arbeidsformer samt arbeidskrav og vurderingsformer er nærmere omtalt i de enkelte emnebeskrivelsene.

Som forklart ovenfor er studiet organisert i en rekke emner: obligatoriske emner og revisjonsemner. Som regel omfatter et emne 10 studiepoeng slik at normert semesterstudium omfatter tre selvstendige emner. Enkelte emner omfatter imidlertid både 15 og 20 studiepoeng og kan gå over to semestre.

Bruk av bibliotek

- Høgskolens bibliotek organiserer og bidrar til studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnene til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene bibliotekundervisning der målsettingen er at de skal kunne søke i norske og utenlandske informasjonskilder og kunne vurdere kvaliteten på informasjonen. Biblioteket tilbyr også undervisning i referanseteknikk.
- Gjennom gruppearbeid, oppgaver og innleveringer blir studentene stimulert til aktivt å søke etter fagstoff og empiriske data i både bibliotek og på Internett. I første semester gis en grunnleggende innføring i bruk av IKT. Bruk av dataverktøy, økonomisk programvare og Internett er en integrert del av undervisningen.

Studiet skal gi en praksisorientert høyere utdanning. Det betyr at fagstoffet har en klar forankring i teori og aktuelle forskningsresultater, samtidig som utstrakt bruk av praktiske eksempler og case gir yrkesrelevant praksis.

Studentene har tilgang til løpende veiledning fra faglærer gjennom hele semesteret.

I mange emner inngår obligatoriske arbeidskrav som må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen. Slike arbeidskrav kan være innleveringsoppgaver som må leveres innen gitte frister, tester, mappeinnlegg m.v.

Arbeidskrav

I mange emner inngår obligatoriske arbeidskrav som må være godkjent for å kunne fremstille seg til eksamen. Slike arbeidskrav kan være innleveringsoppgaver som må leveres innen gitte frister, tester, mappeinnlegg, m.v.

For nærmere informasjon, se den enkelte emnebeskrivelse.

Internasjonalisering

Internasjonalisering - Studier ved partnerinstitusjoner i utlandet

Kvalitetsreformen i høyere utdanning har økt internasjonalisering som et av sine mål. Alle våre studenter gis et tilbud om ett eller to semesters opphold ved en av høgskolens partnerinstitusjoner i utlandet. Et studieopphold i utlandet skal kunne erstatte tilsvarende semester ved HiØ og dermed inngå i den norske graden dersom studieprogrammet i utlandet er godkjent av avdelingen på forhånd, og dersom studenten dokumenterer at alle nødvendige eksamener i utlandet er bestått. Fordi høyskolens bachelorstudium i revisjon er regulert gjennom nasjonal rammeplan og fordi de fleste emner inneholder nasjonalt fagstoff om spesifikke norske forhold, kan det bli vanskelig å legge inn et utenlandsstudium i løpet av normalt studietid på tre år. Bachelorstudenter i revisjon som ønsker å ta et utenlandsopphold må derfor regne med at studietiden kan bli lengre enn tre år frem til fullført bachelorgrad i revisjon.

Vurdering

Ved bachelorstudiet i revisjon benyttes både underveisvurdering og sluttvurdering.

Vurderingsformer varierer fra emne til emne og omfatter blant annet øvingsoppgaver, obligatoriske innleveringsoppgaver, gruppearbeid med prosjektoppgaver, presentasjoner, individuell skriftlig sluttexamen og mappeevaluering. Studentene skal få tilbakemelding om faglig framgang og skal bli fulgt kontinuerlig opp i løpet av studiet.

Det benyttes det nasjonale karaktersystemet med en karakterskala med 5 trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått. Unntaksvis brukes vurderingsuttrykket bestått/ikke bestått. Dette vil i så fall fremgå av emnebeskrivelsen.

Kredittilsynet fastsetter særskilte karakterkrav for å gi godkjenning som registrert revisor. For revisorutdanningen (bachelorstudiet) innebærer dette, foruten at studiet som helhet må være bestått, krav om at karakteren C eller bedre skal være oppnådd i revisoreksamen innenfor følgende emner: Årsregnskap og god regnskapsskikk (SFBR1303, 15 stp), Revisjon (SFBR1203, 20 stp), Skatterett (SFBR1103, 20 stp) og Rettslære (SFBR1003, 15 stp).

Det vises også til HiØs forskrifter og reglementer for eksamen.

Litteratur

Nærmere informasjon om pensum og litteratur gis i de enkelte emnebeskrivelser. Mange lærebøker utkommer imidlertid i reviderte utgaver først ved semesterstart. Derfor oppgis den aktuelle pensumlitteraturen av faglærer ved forelesningsstart.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

konstituert dekan Theo Schewe, 24.06.2009.

Studieplanen gjelder for

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2009

Obligatoriske emner for studenter med opptak høsten 2009

Obligatoriske emner for studenter på bachelorprogrammet i revisjonsfag. Karakterkrav på C eller bedre i emnene SFBR1003Rettslære, SFBR1103Skatterett, SFBR1203Revisjon og SFBR1303Årsregnskap og GRS

SFB10309

Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT

10 stp

SFB10409

Finansregnskap

10 stp

SFB10106

Organisasjonsteori

10 stp

Vår 2010

Obligatoriske emner for studenter med opptak høsten 2009

Obligatoriske emner for studenter på bachelorprogrammet i revisjonsfag. Karakterkrav på C eller bedre i emnene SFBR1003Rettslære, SFBR1103Skatterett, SFBR1203Revisjon og SFBR1303Årsregnskap og GRS

SFB10609

Budsjettering og driftsregnskap

10 stp

SFB10703

Metodekurs I: Grunnleggende matematikk og statistikk

10 stp

SFB10502

Markedsføring og foretaksstrategi [Emneside mangler](#)

10 stp

Høst 2010

Obligatoriske emner for studenter med opptak høsten 2009

Obligatoriske emner for studenter på bachelorprogrammet i revisjonsfag. Karakterkrav på C eller bedre i emnene SFBR1003Rettslære, SFBR1103Skatterett, SFBR1203Revisjon og SFBR1303Årsregnskap og GRS

SFB12003

Metodekurs II: Samfunnsvitenskapelig metode og anvendt statistikk

10 stp

SFB14304
Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon

15 stp

SFB14204
Offentlig regnskap og budsjettering Emneside mangler

5 stp

SFB10902
Makroøkonomi

10 stp

Vår 2011

Obligatoriske emner for studenter med opptak høsten 2009

Obligatoriske emner for studenter på bachelorprogrammet i revisjonsfag. Karakterkrav på C eller bedre i emnene SFBR1003Rettslære, SFBR1103Skatterett, SFBR1203Revisjon og SFBR1303Årsregnskap og GRS

SFB10804
Mikroøkonomi med anvendelser

10 stp

SFB11002
Finansiering og investering

10 stp

SFB11702
Skatterett I

10 stp

Høst 2011

Obligatoriske emner for studenter med opptak høsten 2009

Obligatoriske emner for studenter på bachelorprogrammet i revisjonsfag. Karakterkrav på C eller bedre i emnene SFBR1003Rettslære, SFBR1103Skatterett, SFBR1203Revisjon og SFBR1303Årsregnskap og GRS

SFBR1103
Skatterett (revisoreksamen)

20 stp

SFBR1003 · Del 1 av 2
Rettslære (revisoreksamen)

SFBR1203 · Del 1 av 2
Revisjon (revisoreksamen)

SFBR1303 · Del 1 av 2
Årsregnskap og god regnskapsskikk (revisoreksamen)

Vår 2012

Obligatoriske emner for studenter med opptak høsten 2009

Obligatoriske emner for studenter på bachelorprogrammet i revisjonsfag. Karakterkrav på C eller bedre i emnene SFBR1003Rettslære, SFBR1103Skatterett, SFBR1203Revisjon og SFBR1303Årsregnskap og GRS

SFBR1003 · Del 2 av 2 Rettslære (revisoreksamen)	15 stp
SFBR1203 · Del 2 av 2 Revisjon (revisoreksamen)	20 stp
SFBR1303 · Del 2 av 2 Årsregnskap og god regnskapsskikk (revisoreksamen)	15 stp

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 03:03:03

Emner som ikke er tatt med

Emnesiden finne ikke

- SFB10502 2010v
- SFB14204 2010h

SFB10309 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Ulrich Heuberger

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bedriftsøkonomi årsstudium.

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon.

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i revisjonsfag.

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i informasjonssystemer og IT-ledelse.

Valgfritt emne for andre studieprogram.

Undervisningssemester

Bedriftsøkonomi, årsstudium: 1. semester (høst).

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon: 1. semester (høst).

Bachelorstudiet i revisjon: 1. semester (høst).

Bachelorstudiet i informasjonssystemer og IT-ledelse: 3. semester (høst)

Innhold

- Bedriften og dens plass i det økonomiske system
- Bedriftens informasjons- og styringssystemer
- Inntekts- og kostnadsteori
- Markedsformer

- Lønnsomhetsstyring gjennom kalkulasjon
- Selvkost og bidragskalkulasjon
- Kontroll med faste kostnader (ABC)
- Regnskapsrapportering
- Budsjettering
- Likviditetsstyring
- Enkel investeringsanalyse.

Undervisnings- og læringsformer

Organisering:

Studentene blir organisert i grupper. Hver gruppe fungerer som en "liten bedrift" med en "daglig leder" og fem til seks "medarbeidere". Studentene må søke stillinger som daglig leder og medarbeider i bedriftene.

De som ikke ønsker eller ikke har anledning til å jobbe i en bedrift sammen med andre, kan etablere "enkeltpersonsforetak" i henhold til det pedagogiske opplegget og etter avtale med emneansvarlige.

Alle "bedriftene" blir underlagt et "konsernstyre" hvor faglærere/veiledere og de daglige lederne sitter. "Konsernstyret" har møte én gang pr. uke og blir oppdatert på faglige og organisatoriske utfordringer. Arbeidsoppgaver og arbeidsformer blir diskutert. Møtene er åpne for alle studenter, men det er møteplikt for de daglige lederne. En sammenfatning av det som drøftes på konsernstyremøtene blir lagt ut på den elektroniske læringsplattformen.

Læringsformer:

Emnet vil gjennomføres som utfordringsbasert læring:

Utfordring - datainnsamling - teoretisk refleksjon - presentasjon - rapportskrivning.

Utfordring: De forskjellige temaene drøftes i konsernstyret og defineres med utgangspunkt i faglitteraturen.

Datainnsamling: studentene i de enkelte bedriftene skal søke, under veiledning, aktuelle kilder for å skaffe seg nødvendig informasjon over temaet.

Teoretisk refleksjon og presentasjon: Temaene skal presenteres og diskuteres med andre "bedrifter".

Rapportskrivning: Den teoretiske refleksjon sammen med innspill på presentasjonen skal sammenfattes i en rapport.

Gjeste forelesere vil bli benyttet i enkelte temaer.

Kontinuerlig veiledning fra faglærere i forbindelse med gruppearbeider, i møter med gruppeledere og i møte med gruppene, via e-post og telefon.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Individuell innleveringsoppgave i bruk av IKT

- Individuell midtsemesterprøve

- Aktiv deltakelse i grupper og ved presentasjonene av gruppearbeidene. Fremmøteplikt 80 % av samlingene med presentasjon.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Mappevaluering og individuell skriftlig eksamen

Deleksamen 1: *Mappevaluering* (teller 60 %). I mappen inngår 4 rapporter som gruppearbeider eller individuelle arbeider ("Enkeltpersonsforetak").

Deleksamen 2: *Individuell tretimers skriftlig slutteksamen* (teller 40 %). Hjelpemidler: Mappen og kalkulator.

Karakterskala: A - F.

Det settes to delkarakterer som omregnes til en samlet karakter. Hver deleksamen må være bestått for å få bestått hele emnet. Hver delkarakter kan påklages. Ved ny eksamen trenger studenten kun å ta den deleksamen som ikke er bestått, på nytt.

Litteratur

Hoff, Kjell Gunnar (2009). Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse, Universitetsforlaget 6. utgave. 432 s.

Hoff, K.G & Jan Erik Hoff (2009). Arbeidsbok til Grunnleggende bedriftsøkonomisk, Universitetsforlaget, 6. utgave. 320 s.

Alternativt:

Sending, Aage (2006). Innføring i bedriftsøkonomi. Fagbokforlaget, 4. utgave 2006. 612 s.

Sending, Aage (2006). Arbeidshefte til Innføring i bedriftsøkonomi. Fagbokforlaget, 4. utgave. 310 s.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:52:46

SFB10409 Finansregnskap (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Asbjørn O. Pedersen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- bachelorstudiet i økonomi og administrasjon
- bachelorstudiet i revisjonsfag
- bedriftsøkonomi, årsstudium

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Innhold

- Regnskapets oppbygging, standardkontoramme og -plan.
- Krav til regnskapet og regnskapet som informasjonskilde

- Grunnleggende regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk
- Registrering av forretningstransaksjoner
- MVA, arbeidsgiveravgift, skattetrekk og skattebetaling
- Avskrivninger, øvrige periodiseringer og avsetninger
- Presentasjon av resultat og balanse etter regnskapsloven
- Lover og regler knyttet til verdsetting av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader
- Konstantstrømoppstillingen
- Sammenhengen mellom regnskap og skatt
- Regnskapsanalyse og nøkkeltallsanalyse av lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet
- Budsjettering.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, ferdighetstrening, gruppearbeid, veiledning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å kunne fremstille seg til eksamen, må man i løpet av semesteret levere inn og få godkjent to oppgaver som løses som gruppearbeid.

Eksamen

Mappevurdering og individuell skriftlig eksamen

Deleksamen 1: Mappevurdering (teller 10 %): To prosjektoppgaver som gruppearbeid.

Deleksamen 2: Individuell skriftlig eksamen (teller 90 %) på fire timer.

Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart.

Karakterskala A - F benyttes.

Det gis en samlet karakter i emnet, basert på de to deleksamenene. Hver delkarakter kan påklages. Ved ny eksamen trenger studenten bare å ta opp den deleksamen som ikke er bestått.

Litteratur

Bedriftsøkonomisk analyse, Grunnleggende regnskap av Øystein Hansen med flere, Akademisk (utgitt 2009)

Bedriftsøkonomisk analyse, Finansregnskap med analyse av Øystein Hansen med flere, Akademisk (utgitt 2009)

Hjelpemiddelhefte til eksamen (fås kjøpt i bokhandelen)

Forelesningsmateriale

SFB10106 Organisasjonsteori (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Cecilie Asting

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i årsstudium i bedriftsøkonomi.

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i revisjonsfag.

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i informasjonssystemer og IT-ledelse.

Valgfritt emne for andre studieprogram, inklusiv bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon.

Undervisningssemester

Bedriftsøkonomi, årsstudium: 1. semester

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon: 1 semester

Bachelorstudiet i revisjonsfag: 1. semester

Bachelorstudiet i informasjonssystemer og IT-ledelse: 3. semester

Bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon: 5. semester

Innhold

- Historikk og utviklingstrekk sett fra et makroperspektiv.
- Organisasjonsteoretiske perspektiver.
- Etikk - fra antikken frem til moderne tid.
- Organisasjonsstruktur (formelle og uformelle trekk).

- Organisasjonsformer og organisasjonsdesign.
- Organisasjonskultur.
- Organisasjonsformer og dens omgivelser - avhengighet og strategi.
- Interessenter og makt.
- Grunnleggende prosesser knyttet til målsettinger, beslutninger, informasjon og kommunikasjon.
- Ledelse og lederskapsteorier.
- Intellektuell kapital.
- Mellommenneskelige relasjoner - kognitive og sosiale prosesser.
- Motivasjon.
- Læring på individ- og organisasjonsnivå.

Eksemplene vil i stor grad bli hentet fra den internasjonale arena.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, gruppearbeid, veiledning. Det legges særlig vekt på gruppearbeid for å fremme læring i interaktive team. Det gis tilbakemelding på læringsprosessen underveis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innleveringsoppgave som gruppearbeid må være godkjent for å gå opp til individuell skriftlig slutteksamen.

Eksamen

Individuell, skriftlig firetimers eksamen. Ingen hjelpemidler til eksamen. Karakterregel A - F.

Litteratur

Jacobsen, Dag Ingvar og Jan Thorsvik (2007). *Hvordan organisasjoner fungerer: innføring i organisasjon og ledelse*. 3. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. 500 s.

Carson, Siri Granum og Norunn Kosberg (2003). *Etisk forretning. Bedriftens samfunnsansvar*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. S. 1 - 100.
Utdelt materiale.

Supplerende litteratur:

Skorstad, Egil. J. (2002). *Organisasjonsformer. Kontinuitet eller forandring?*, 2. utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk. 351 s.

SFB10609 Budsjettering og driftsregnskap (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: John-Erik Andreassen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- bachelorstudiet i økonomi og administrasjon
- bachelorstudiet i revisjonsfag
- bedriftsøkonomi, årsstudium

Valgfritt emne for bachelorstudiet i informasjonssystemer og IT-ledelse.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på SFB10306/SFB10309 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT og SFB10405/SFB10409 Finansregnskap.

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon: 2. semester (vår).

Bachelorstudiet i revisjonsfag: 2. semester (vår).

Bedriftsøkonomi, årsstudium: 2. semester (vår).

Bachelor i informasjonssystemer og IT-ledelse: 4. eller 6. semester (vår).

Innhold

- Mål og økonomistyring
- Ulike modeller for driftsregnskap, herunder driftsregnskap basert på kostnadsstandarder
- Just in Time og beholdningskontroll
- ABC-kalkulasjon og analyser
- Relevante kostnader og beslutningsproblemer knyttet til lønnsomhetsanalyser
- Prissetting
- Budsjettering av resultat, likviditet og balanse
- Desentralisering og prestasjonsmåling

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, oppgaveløsning, gruppearbeid og veiledning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse i løpende gruppearbeid er obligatorisk.
- Innlevering av obligatorisk oppgave.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Prosjektoppgave og individuell skriftlig eksamen

Deleksamen 1: *Prosjektoppgave som gruppearbeid* (teller 30 %).

Deleksamen 2: *Individuell skriftlig fire timers eksamen* (teller 70 %).

Hjelpemidler: kalkulator.

Det benyttes karakterskala A - F.

Det settes en samlet karakter basert på karakter fra hver deleksamen. Hver deleksamen kan påklages. Ved ny eksamen trenger studenten bare å ta opp den deleksamen som ikke er bestått.

Litteratur

Obligatorisk litteratur oppgis av faglærer ved semesterstart.

Supplerende litteratur:

Hoff, Kjell Gunnar og Trond Bjørnenak (2005). Driftsregnskap og budsjettering. 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget. 472 s.

Sending, Aage og Tor Tangenes (2007). Driftsregnskap og budsjettering. 2. utg. Bergen. Fagbokforlaget. 589 s

Jan Erik Hoff og Kjell Gunnar Hoff (2005). Arbeidsbok til Driftsregnskap og budsjettering: oppgaver og løsningsforslag. 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget. 345 s.

SFB10703 Metodekurs I: Grunnleggende matematikk og statistikk (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Nils Ingar Arvidsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon.

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i revisjonsfag.

Obligatorisk emne i bedriftsøkonomi, årsstudium.

Valgfritt emne for bachelorstudiet i informasjonssystemer og IT-ledelse.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Forkurs i matematikk dersom inngangstesten ikke er godkjent. Ellers ingen spesielle ut over studiekompetanse.

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon: 2. semester (vår).

Bachelorstudiet i revisjonsfag: 2. semester (vår).

Bedriftsøkonomi, årsstudium: 2. semester (vår).

Bachelorstudiet i informasjonssystemer og IT-ledelse: 4. eller 6. semester (vår).

Innhold

Emnet er inndelt i to tema: Matematikk og statistikk.

Matematikk:

Funksjoner i en variabel: Funksjonsbegrepet, polynomfunksjoner, rasjonale funksjoner, asymptoter. Derivasjon og funksjonsanalyse: Grenser, kontinuitet, derivasjonsregler, enkle og sammensatte funksjoner, kjerneregel elastisitetsberegninger. Anvendelse av derivasjon: Maksimums- og minimumsproblemer, funksjonsdrøfting. Eksponential og logaritmefunksjonen: Tallet e , naturlig logaritme, derivasjon og drøfting av eksponential og logaritmefunksjoner. Aritmetiske og geometriske rekker. Funksjoner av flere variable: Partielle deriverte, stasjonære punkter. Maksimums og minimumsproblemer med to variabler, med og uten bibetingelser.

Beskrivende statistikk:

Beliggenhetsmål, spredningsmål, frekvensfordelinger, grafiske framstillinger. Sannsynlighetsregning og kombinatorikk: Sannsynlighetsbegrepet, sannsynlighetsmodeller, regning med sannsynligheter, betingede sannsynligheter. Diskrete tilfeldige variable. Beregning av forventning og varians: Binomisk fordeling, hypergeometrisk fordeling, Poisson fordelingen med mer. Kontinuerlige tilfeldige variable. Normalfordeling /normaltilnærning, t-fordeling Estimering Hypotesetesting.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, gruppearbeid, veiledning. Ferdighetstrening er svært sentralt, hvor målet er å få studentene til å se på matematikk og statistikk som et verktøy.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Tre av fem innleveringer (gruppearbeid eller individuelt) må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Hjelpemidler: Kalkulator og formelsamling vedlagt oppgaven. Karakterskala: A - F.

Litteratur

Bjørnestad, Harald et al. (2007). *Matematikk for økonomi og samfunnsfag*. 7. utgave. Kristiansand: Høyskoleforlaget. 528 s.

Løvås, Gunnar G. (2004). *Statistikk for universiteter og høyskoler*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. 489 s.

SFB12003 Metodekurs II: Samfunnsvitenskapelig metode og anvendt statistikk (Høst 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlige: Roswitha King, Nils Ingar Arvidsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon og bachelorstudiet i revisjonsfag.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på emnet SFB10703 Metodekurs I: Grunnleggende matematikk og statistikk (10 studiepoeng).

Undervisningssemester

3. semester (høst)

Innhold

Forskningsprosessen. Valg og utforming av problemstilling. Undersøkelsesopplegg, Utvelgning av data, Datainnsamling, Databehandling, Analyse Tolkning av resultater Rapportering av resultater.

Sammenligning av grupper. Statistisk kvalitetsstyring.

Hypoteser, signifikansnivå, testmetode, styrkefunksjon. Bivariat og multivariat regresjonsanalyse.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, øvelser og veiledning. Obligatoriske innleveringer.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

To innleveringer (gruppearbeid eller individuelt) må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen.

Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart. Karakterskala: A - F.

Litteratur

Jacobsen, Dag Ingvar (2005). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskaplige metode*. 2. utgave. Kristiansand: Høyskoleforlaget. 404 s.

Løvås, Gunnar G. (2004). *Statistikk for universiteter og høyskoler*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. 489 s.

Aktuell pensumlitteratur oppgis ved semesterstart.

SFB14304 Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon (Høst 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Asbjørn O. Pedersen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- bachelorstudiet i revisjon
- bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i Økonomisk analyse.
- bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i Regnskapsfag

Valgfritt videreføringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med øvrige profileringer.

Alternativt for bachelorstudiet i økonomi og administrasjon: emnet SFB14004 Videregående regnskap med teori (10 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på emnet SFB10405 Finansregnskap (10 studiepoeng).

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i revisjon: 3. semester (høst).

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profilering Økonomisk analyse: 5. semester (høst).

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profilering Regnskapsfag: 3. semester (høst).

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, øvrige profileringer: 3. semester (høst).

Innhold

- Innføring i det teoretiske grunnlag for regnskapsføring. Reguleringspraksis og teori. Forhold mellom finansregnskap og bedriftsøkonomisk teori. Begreper og deres innhold.
- Rutiner og regler for gjennomføring av regnskapsføringen. Formelle krav til skatt, merverdiavgift, regnskap. Praktisk gjennomføring av innberetning av lønn, arbeidsgiveravgift, skattetrekk, merverdiavgift. Intern kontroll %3 system for sikring av riktig data %3 rapportering. Kontrollmiljø %3 organisasjonens vilje og evne til å sikre korrekt rapportering.
- Videregående innføring i de viktigste problemene knyttet til utarbeiding av årsregnskap, herunder konsernregnskap. Verdivurderingsregler, eiendeler og gjeld, regnskapsmessig og skattemessig. Egenkapital, disponering av overskudd. Innføring i sentrale regnskapsstandarder. Konsolideringsprinsipper

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og selvorganisert gruppearbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

To obligatoriske innleveringsoppgaver, leveres i grupper, må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell sekstimers eksamen.

Tillatt hjelpemiddel: kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart. Karakterskala: A - F.

Evaluering av emnet

Det gjennomføres midtsemesterevaluering og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 2. mai 2010. Det kan forekomme endringer i litteraturlista før studiestart.

Huneide, Jens-Erik, Kirsten Pedersen og Hans Robert Schwencke (2009). Årsregnskapet i teori og praksis 2009. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Tvedt, Terje, Tove-Gunn Moen, Siri Helen Reidulff. Ny bokføringslov: en presentasjon av lov og forskrift. Oslo: DnR forlaget. NB! Her kommer ny utgave i løpet av 2010

Havstein, Bjørgunn og Tove-Gunn Kyllingstad (2009). Regnskapsorganisasjon. Bokføring og intern kontroll. 5. utg. Oslo: Cappelen akademisk forlag. 260 s.

Havstein, Bjørgunn og Tove-Gunn Moen. Regnskapsorganisasjon: bokføring og intern kontroll. Oppgavesamling. Oslo: Cappelen akademisk forlag. NB! Her kommer mest sannsynlig ny utgave i løpet av 2010

Hjelpemiddelhefte til eksamen (fås kjøpt i bokhandelen)

SFB10902 Makroøkonomi (Høst 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon og bachelorstudiet i revisjonsfag.

Valgfritt emne for andre studieprogram.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på emnene SFB10703 Metodekurs I: Grunnleggende matematikk og statistikk (10 studiepoeng) og SFB10804 Mikroøkonomi med anvendelser (10 studiepoeng).

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Innhold

Det vil bli gitt en oversikt over utviklingen i den makroøkonomiske tenkningen fram til dagens situasjon med konkurrerende makroøkonomiske skoler. I den mer analytiske delen anvendes makromodeller av relativt tradisjonell karakter. Det vil her bli lagt vekt på nasjonalregnskapssammenhenger, oppbygging av makroøkonomiske modeller og anvendelse av disse for å belyse aktuelle makroøkonomiske spørsmål og problemstillinger.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, oppgaver og gruppearbeid, veiledning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innlevering (gruppearbeid) må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell fire timers eksamen.

Ingen hjelpemidler tillatt. Karakterskala: A - F.

Litteratur

Litteraturlista sist oppdatert 16. mars 2010. Det kan komme endringer i litteraturlista før studiestart.

Davidson, Bjørn-Ivar (2010). Kompendium "Makroøkonomi" (elektronisk tilgjengelig)

Amdam, Rolv Petter et al. (2005). *Markedsøkonomiens utvikling*. 2. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. Ca. 200 s.

Anbefalt litteratur:

Vale, Per Halvor (2007). *Makroøkonomi. Har vi kontroll på utviklingen?*. 2. utgaver. Oslo: Abstrakt forlag. 503 s.

Dedekam, Anders (2004). *Makroøkonomi*; Fagbokforlaget

Steigum, Erling (2004). *Moderne makroøkonomi*; Gyldendal Akademisk

Blanchard, Oliver (2006). *Macroeconomics 4th ed*; Prentice Hall

SFB10804 Mikroøkonomi med anvendelser (Vår 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Bjørn-Ivar Davidsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon og bachelorstudiet i revisjonsfag.

Valgfritt emne for andre studieprogram.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på emnene SFB10703 Metodekurs I: Grunnleggende matematikk og statistikk (10 studiepoeng) og SFB10306/SFB10309 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT (10 studiepoeng).

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon og bachelorstudiet i revisjonsfag: 4. semester (vår).

Innhold

Det vil bli lagt spesiell vekt på neoklassisk teori for produsenters og konsumenters økonomiske tilpasninger under ulike markedsformer. Alternativer til og kritikk av denne teorien vil også bli berørt. Videre vil det bli gitt en innføring i spørsmål relatert til kriterier og betingelser for samfunnsøkonomisk optimalitet. Anvendelser av teoriene på relevante økonomiske spørsmål vil i hovedsak bli rettet mot problemstillinger knyttet til økonomisk politikk på mikro- og markedsnivå.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, oppgaver og gruppearbeid, veiledning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innlevering (gruppearbeid) må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Ingen hjelpemidler tillatt. Karakterskala: A - F.

Evaluering av emnet

Det gjennomføres midtsemesterevaluering og sluttevaluering.

Litteratur

Dedekam, Anders (2002). *Mikroøkonomi*. Bergen: Fagbokforlaget. 408 s.

Amdam, Rolv Petter et al. (2005). *Markedsøkonomiens utvikling*. 2. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. Ca. 200 s.

Supplerende litteratur:

Ringstad, Vidar (2002). *Mikro- og markedsøkonomi*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 384 s.

SFB11002 Finansiering og investering (Vår 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Trond-Arne Borgersen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon og bachelorstudiet i revisjonsfag.

Valgfritt emne for andre studieprogram.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på emnene SFB10306/SFB10309 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT (10 studiepoeng), SFB10703 Metodekurs I: Grunnleggende matematikk og statistikk (10 studiepoeng) og SFB10804 Mikroøkonomi med anvendelser (10 studiepoeng).

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon: 4. semester (vår).

Bachelorstudiet i revisjonsfag: 4. semester (vår).

Innhold

Innføring i finansierings- og investeringsproblematikk både under sikkerhet og usikkerhet.

Behandling av kontantstrømsbegrepet, nåverdibegrepet, rentebegrepet, finansmatematikk, porteføljeteori og kapitalverdimodellen.

Finansielle opsjoner og realopsjoner samt selskapets valg av egenkapital og gjeld.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, oppgaveinnleveringer og gjennomgang av oppgaver.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Et innlevert gruppearbeid må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen.

Tillatte hjelpemidler oppgis før eksamensstart. Karakterskala: A - F.

Evaluering av emnet

Det gjennomføres midtsemesterevaluering og sluttevaluering.

Litteratur

Bredesen, Ivar (2005). *Investering og finansiering*. 3. utgave. Oslo: Gyldendal akademisk. 559 s.

Supplerende litteratur:

Brealey, Richard A., Stewart C. Myers, Alan J. Marcus (2004). *Fundamentals of corporate finance*. 4th ed. Boston, Mass.: McGraw-Hill/Irwin. 736 s.

Bøhren, Øyvind og Dag Michalsen (2001). *Finansiell økonomi. Teori og praksis*. 2. utgave. Sandvika: Skarvet Forlag. 622 s.

SFB11702 Skatterett I (Vår 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlige: David Eilertsen, Rainer Zielke

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i revisjonsfag.

Obligatorisk profileringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profileringsfag Regnskapsfag

Valgfritt videreføringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon og for studenter fra andre studieprogram.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på grunnkunnskaper tilsvarende emnet SFB10306 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT (10 studiepoeng).

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i revisjonsfag: 4. semester (vår).

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profileringsfag Regnskapsfag: 4. semester (vår)

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, videreføringsfag: 4. eller 6. semester (vår).

Innhold

Innføring i grunnprinsipper i skatteretten - herunder de forskjellige skattegrunnlag.

Formues- og inntektsbeskatningen utenfor næring (personbeskatning) - herunder alminnelig inntekt, personinntekt og nettoformue.

Innføring i ligningsforvaltningsrett, herunder ligningsbehandling, endring av ligning, klageadgang, kompetanseregler og sanksjoner overfor skattyter. Utfylling av ligningspapirer. Innføring i skattebetaling og innfordring, herunder forskuddstrekk i arbeidsinntekt. Arbeidsgiveravgift, med særlig vekt på behandling av naturalytelser og utgiftsgodtgjørelser.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og oppgavegjennomgang.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innleveringsoppgave (gruppearbeid eller individuelt) må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen.

Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart.

Karakterskala: A - F.

Evaluering av emnet

Det gjennomføres midtsemesterevaluering og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlista oppdatert 18. mars 2010.

Fallan, Lars (2007). *Innføring i skatterett*. 25. utg. Oslo: Gyldendal akademisk. 454 s.

Fallan, Lars (2009). *Innføring i skatterett 2009-2010 studiebok*. 14. utg. Oslo: Gyldendal akademisk.

SFBR1103 Skatterett (revisoreksamen) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlige: Rainer Zielke, David Eilertsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

- Obligatorisk emne i bachelorstudiet i regnskap og revisjon
- Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i regnskapsfag
- Valgfritt emne for studenter fra andre studieprogram (Del 1 tas separat).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på emnene

- Skatterett I, 10 studiepoeng samt
- Finansregnskap, 10 studiepoeng eller
- Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon, 15 studiepoeng eller
- Videregående regnskap med teori (10 studiepoeng).

Undervisningssemester

4. og 5. semester:

- Skatterett del I: vår
- Skatterett del II: høst

Innhold

Del I:

- Innføring i grunnprinsippene i skatteretten, herunder de forskjellige skattegrunnlag
- Formues- og inntektsbeskatningen utenfor næring (personbeskatning), herunder alminnelig inntekt, personinntekt og nettoformue
- Innføring i ligningsforvaltningsrett, herunder ligningsbehandling, endring av ligning, klagebehandling, kompetanseregler og sanksjoner overfor skattyter
- Innføring i skattebetaling og innfordring, herunder forskuddstrekk i arbeidsinntekt, forskuddsskatt og etterskuddspliktige
- Arbeidsgiveravgift, med særlig vekt på behandling av naturalytelser og utgiftsgodtgjørelser.

Del II-A: - næringsbeskatning:

- Innføring i næringsbeskatning, med særlig vekt på forskjeller fra personbeskatning
- Alminnelig inntekt i næringsvirksomhet, med særlig vekt på tidfesting av inntekter og kostnader, herunder forskjeller fra regnskapslovens regler
- Særregler i tilknytning til aksjeselskaper og aksjonærer, herunder utsatt skatt og korreksjonsinntekt
- Særregler i tilknytning til deltakerlignede selskaper
- Personinntekt i næring (beregnet personinntekt), herunder vilkår, beregning og tilordning/fordeling på aktuelle eiere
- Omstrukturering, virksomhetsoverdragelse og generasjonsskifte, herunder skattefrie ordninger og sammenligning av forskjellige selskapsformer og alternative gjennomføringsformer, skattlegging av selskap og selskapsdeltaker
- Utfylling av ligningspapirer herunder avstemming av midlertidige forskjeller mellom finansregnskap og skatteregnskap.

Del II-B: - avgiftsrett:

- Merverdiavgiftssystemet, herunder avgiftspliktens omfang (avgiftsområde) og mulighet for frivillig avgiftsregistrering, avgiftsgrunnlaget og særskilte fritak for utgående merverdiavgift og særskilte begrensninger i fradragretten for inngående merverdiavgift
- Arveavgift, herunder avgiftspliktens omfang og arveavgiftsgrunnlaget, med særlig vekt på generasjonsskifte i næring.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og oppgavegjennomgang. Emnet gjennomføres i to deler: Skatterett del I (vår) og Skatterett del II (høst).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Innleveringsoppgave må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell sekstimers revisoreksamen.

Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart.

Karakterskala: A-F.

Skriftlig eksamen kan påklages jfr. Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold, §18.

Karakterkrav for bevilgning som registrert revisor er C, fastsatt av Kredittilsynet. I tillegg kommer praksiskrav i. h. t. forskriften. OBS! Revisoreksamen i skatterett omfatter stoff fra emnet SFB11702 Skatterett del I og emnet SFBR1103 Skatterett del II (revisoreksamen), og er på 20 studiepoeng. Eventuelt oppnådde studiepoeng fra tidligere eksamen i emnet SFB11702 Skatterett føres ikke på vitnemålet.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- Lærerguppen
- Avdelingens Utvalg for studiekvalitet og internasjonalisering

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 15.6.2011. Med forbehold om endringer fram til semesterstart.

Norsk Bedrifts-skatterett (7. utg.), Ole Gjems-Onstad. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2008

Merverdiavgift: en innføring (8. utg. .) Ole Gjems-Onstad, Gyldendal Akademisk, 2009

Skattelovsamlingen 2010/2011 . Studentutgave (21. utg. .) Ole Gjems-Onstad (red.), Gyldendal Akademisk

SFBR1003 Rettslære (revisoreksamen) (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Stein Viken

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

- Obligatorisk emne i bachelorstudiet i regnskap og revisjon
- Valgfritt emne for studenter fra andre studieprogram

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Anbefalt: Grunnkunnskaper i jus og skatterett.

Undervisningssemester

5. og 6. semester (høst og vår).

Innhold

- Rettskildene
- Kontraktsrett

- Personrett
- Familierett
- Pengekrav
- Tingsrett (rettsvern)
- Panterett (med noe tvangsfullbyrdelse)
- Eiendomsrett
- Konkurs- og gjeldsforhandling
- Selskapslovene og selskapsrett
- Offentlighetsloven
- Utvalgte deler av straffeloven knyttet til økonomisk kriminalitet.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og selvorganisert gruppearbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innleveringsoppgave (grupperarbeid eller individuelt) må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell sekstimers revisoreksamen. Tillatte hjelpemidler oppgis før eksamensstart.

Karakterskala: A - F. Der A er beste karakter og F er 'ikke bestått'

Karakterkrav for bevilgning som registrert revisor er C, fastsatt av Kredittilsynet. I tillegg kommer praksiskrav i. h. t. forskriften.

Skriftlig eksamen kan påklages jfr. Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold, §18.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- Lærerguppen
- Avdelingens Utvalg for studiekvalitet og internasjonalisering

Litteratur

Med forbehold om endringer innen semesterstart.

Litteraturlisten ble sist oppdatert den 15.06.2011

Gundersen, Fridtjof Frank, Sverre Faafeng Langfeldt, Tore Bråthen (2010). *Lov og rett for næringslivet*. 17. utg. . Oslo: Universitetsforlaget / Focus forlag. 739 s.

Haga, Karl J. (2006). *Oppgaver i rettslære: oppgaver med løsninger i rettslære ved økonomisk/administrative studier og revisorstudiet*. 9. utg. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 347 s.

Langfeldt, Sverre Faafeng (2009). *Oppgavesamling i rettslære med løsningsveiledninger: forretningsjus, markedsrett*. 10. utg. . Oslo: Focus forlag. 246 s.

Supplerende litteratur:

Faafeng Langfeldt Jr., Sverre (2003). *Arbeidshefte i forretningsjus*, 2. utg. Oslo: Focus Forlag. 334 s.

Martinussen, Roald (2004). *Kjøpsrett*. 5. utg. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 391 s.

Børresen, Pål B. (2007). *Konkurs: enkeltforfølging, gjeldsforhandlinger og konkurs*. 6. utg. . Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 192 s.

SFBR1203 Revisjon (revisoreksamen) (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

- Obligatorisk emne i bachelorstudiet i regnskap og revisjon med profilering i revisjon

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på 100 studiepoeng i obligatoriske fag i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, samt bachelorstudiet i revisjonsfag, ved norsk høyskole med vektlegging av bedriftsøkonomisk analyse, videregående finansregnskap, regnskapsorganisasjon og jus/skatterett.

Undervisningssemester

- Bachelorstudiet i revisjon og regnskap med profilering i revisjon: 5. og 6. semester (høst og vår)

Innhold

- Emnet tar opp rammebetingelser for revisjon, revisjonsteori og -metode samt revisjon og etikk
- Emnet vil definere begrepene 'god revisorskikk' og "god revisjonsskikk" og arbeidsmetodikk for utøvelse av revisoryrket.
- En fordypning i lovformalia knyttet til yrkesutøvelsen vil være sentral i tillegg til prinsipper og teknikker for å oppnå de målsetninger som er satt ved revisjonsplanleggingen.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og selvorganisert gruppearbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innleveringsoppgave (gruppearbeid eller individuelt) må være godkjent før studenten kan fremstille seg til revisoreksamen i emnet.

Eksamen

Skriftlig individuell sekstimers revisoreksamen.

Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart.

Karakterskala: A - F.

Skriftlig eksamen kan påklages jfr. Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold, §18.

Karakterkrav for bevilgning som registrert revisor er C, fastsatt av Kredittilsynet. I tillegg kommer praksiskrav i. h. t. forskriften.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- Lærergruppen
- Avdelingens Utvalg for studiekvalitet og internasjonalisering

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 15.6.2011. Med forbehold om endringer fram til semesterstart.

Gulden, Bror Petter (2010). *Revisjon - teori og metode*. 6. utg. eller nyere. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 700 s.

Gulden, Bror Petter (2010). *Oppgavesamling i revisjonsfag med løsningsforslag*, 7. utg. . eller nyere. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 425 s.

Gulden, Bror Petter (2010). *Den eksterne revisor*. 7. utg, Oslo: Gyldendal Akademisk. 430 s.

Intern kontroll: et integrert rammeverk (1996). Oversettelse av COSO-rapporten v/ Marte Solberg. Oslo: Cappelen akademisk forlag. 214 s.

Den norske revisorforening (årlig). *Revisors Håndbok*. Oslo: Den norske revisorforening.

Forelesningsnotater om revisjon utdeles.

SFBR1303 Årsregnskap og god regnskapsskikk (revisoreksamen) (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

- Obligatorisk emne i bachelorstudiet i regnskap og revisjon
- Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i regnskapsfag.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på 100 studiepoeng i obligatoriske fag i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, samt bachelorstudiet i revisjonsfag, ved norsk høgskole med vektlegging av bedriftsøkonomisk analyse, videregående finansregnskap, regnskapsorganisasjon og jus/skatterett.

Undervisningssemester

- Bachelorstudiet i regnskap og revisjon: 5. og 6. semester (høst og vår)
- Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profilering regnskapsfag: 5. og 6. semester (høst og vår).

Innhold

- Inngående studium av regnskapsteori vedrørende eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader, samt årsregnskapets deler, bl.a. resultatregnskap, balanse, noter, styrets beretning, kontantstrømanalyse.
- Konsernoppgjør. Fusjon og fisjon.
- Alminnelige skattemessige problemstillinger knyttet til årsoppgjøret.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og selvorganisert gruppearbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innleveringsoppgave (gruppearbeid eller individuelt) må være godkjent før studenten kan fremstille seg til revisoreksamen i emnet.

Eksamen

Skriftlig individuell sekstimers revisoreksamen.

Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart.

Karakterskala: A - F.

Skriftlig eksamen kan påklages jfr. Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold, §18.

Karakterkrav for bevilgning som registrert revisor er C, fastsatt av Kredittilsynet. I tillegg kommer praksiskrav i. h. t. forskriften.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- Lærerguppen
- Avdelingens Utvalg for studiekvalitet og internasjonalisering

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 15.6.2011. Med forbehold om endringer fram til semesterstart.

Huneide, Jens Erik et al. (årlig). Årsregnskapet i teori og praksis. Oslo: Gyldendal Akademisk (finnes også online).

Den norske revisorforening (årlig). Revisors Håndbok. Oslo: Den norske revisorforening (finnes også online).

Fladstad, Harald N., Steinar Sars Kvifte, André Tofteland (nyeste utgave). Finansregnskap - Årsregnskap og god regnskapsskikk, Oppgavesamling, 2. utg. Bergen: Fagbokforlaget, 2006 (oppgavesamlingen), 530 s.

